

زانپاری بۆ ئەو دایک و باوکانهی که مندالەکانیان
زمانی ئەلمانی وەکو زمانی دووهم فیڕدەبن

دایک و باوکانی بهر یز،

نەگەر مەندالەكەتەن تاكو رۇژى ۳۰ى مانگى شەشى. 2026 بېيىتە شەش سالان، ياخود مەندالەكەتەن پېش رېكەتۈى ۱ى مانگى ھەتۈى 2020 لەدايكۈۈ، ئەۋا لەسەرتانە بۇ سالى خويندىنى 2026-2027 بېخەنە قوتاباخانە. واتە مەندالەكەتەن بېۋىستە لە مانگى 9ى 2026 لە دۇخى ئاسايىدا بېيىت بۇ قوتاباخانە.

ئەم مەندالانەش لە ئێوان رێكەوتی 1 ی ھەوت تاكو 30 ی نۆی 2020 لەدايكیوون ، **دەكریت** بنیزدرینه قوتابخانە، ئەگەر دایك و باوكیان نەیانویست سالی خویندنی مەلەكەیان دواخەن بۆ سالی داھاتوو.

ئەگەر دايىك و باوكان و يىستيان تۆمار كوردنى قوتابخانەى مىندالەكانيان بخمە سالى خويندىنى 2027-2028 ئەوا پيويستە لەسەريان بە نوسين تاكو رۆژى 10 ى مانگى چواري 2026 قوتابخانە ئاگادار بکەنەوه. ئەو مىندالەش سەرەتا وەكو مىندالەكانيتەر لە قوتابخانە تۆمار دەكرينەوه. لەمبارەوه قوتابخانە رېييشاندەرى دايىك و باوكان دەكات و پيشنياريان بۆ دەكات. پاش ئەو چيتەر دايىك و باوك خويان بريارى ئەو دەمدەن كە مىندالەكميان سالى داهاوتو بئير دريتە قوتابخانە يان سالى دواتر. ئەگەر دايىك و باوك تاكو رۆژى 10 ى مانگى چوار بە نوسين لەمبارەوه قوتابخانە ئاگادار نەكەنەوه، ئەوا مىندالەكميان بۆ سالى خويندىنى 2026-2027 دەبیت بچيت بۆ قوتابخانە..

هه‌موو ئهو دايك و باوكه‌ی كه منداڵی تهماڤنى قوتابخانه‌يان هه‌یه، نامه‌یه‌كیان له‌لایهن قوتابخانه‌ی سه‌مه‌تاییه‌وه بۆ ده‌چیت. له و نامه‌دا بۆ تۆماركردنى منداڵه‌كانیان بۆ ساڵی نویی خوێندن بانگه‌ێشتی قوتابخانه ده‌كرێن. رۆژی ناو تۆماركردنیش له رۆژیكى دیاریكراوى مانگی ٤ی ساڵی 2026 ده‌ییت. دايك و باوكان و ئهو منداڵانه‌ی برباره‌ ناویان تۆمار بكریت، هه‌موو پێكه‌وه دین بۆ قوتابخانه.

ئەم مەوعىدە زۆر گرنگە! تەكايە بە ھەر جۆرىك بىت بەشدارىي تىدا بكن، تەنانت ئەگەر دلىاش نەبن لەوێ كە
منداڵكەتان دەبىت بچىتە قوتابخانە. لەبەر ئەوێ ئەو ئەركەتان لەسەر كە منداڵكەتان بننرە قوتابخانە، كەواتە
بەشدارىكر دنتان لە مەوعىدى تۆمار كردنى منداڵكەتان لە قوتابخانە ئەركە لەسەرتان. ئەگەر نەتانتوانن بەشدارى ئەو
كۆبوونەو ببن، ئەوا لەوبار مەو قوتابخانە ناگادار بكنمەو.

ھەموو ئەو منداڵانەى كە سالى پىشتەر وەرگرتنيان لە قوتابخانە دواخرا بوو دەبىت دوبارە ناويان تۆمار بكرىتەو بۆ سالى
نوێى خویندن. ھەر وھا ھەموو ئەو منداڵانەش كە سالى پىشتەر وەرگرتنيان لە قوتابخانەى سەرتمايى راگىرا بوو، ئەوانىش
دەبىت دوبارە ناويان بۆ سالى نوێى خویندن تۆمار بكرىتەو.

دواخستنی چوون بو قوتابخانه

نهگمر گومانتان همبوو لهو هی منداله کهمتان نامادمی و توانای قوتابخانه ی همبی، نهوا بهر یزتان دمکری پرس وړا لهوبار موه بکن، که نایا مناله کهمتان و اباشه سالتیک دواتر بچینه قوتابخانه.

لهو بار موه پیشیار و رای باخچی ساوایان زور گرنگه، چونکه نهوان مندالهکان باش دمناسن و نهومش ناگادارن که قوتابخانه چ نهکر و پیویستییه کی همیه. نهگمر بهر یزتان دلنایان لهو هی توانای منداله کهمتان چونه، نهوا دمتوانن سمر دانی یهکیک له ناومندهکانی سمر پهر شتیاری پهر ورمردمی (Erziehungsberatungsstelle) بکن و لهویدا دمکری منداله کهمتان بو نهو مهسته تنست بکرت. بههمان شوه له ناومندی بار مهتدانی تابیهتدا

(Sonderförderzentren) بهشیکی تایبعت ههیه بۆ رینۆنیکردنتان لهو بارهوه. نهگهر تهناوت لهوش دانیابوون که دهبیت منداڵهکهتان سالیکی چاوهڕێ بکات و نهچیت بۆ قوتابخانه، نهوا ههر دهبیت بۆ تۆمارکردنی ناوی منداڵهکهتان سهردانی قوتابخانه بکه و گوێ لهوه بگرێ که لهوێ چیتان پیدهلێن! چونکه لهوێ مامۆستایان ئهزموونی زۆریان ههیه سهبارته بهو تهمنهیه منداڵهکهی ئێوه و دهکرێ پشنیارتان بخه بهردهست. له کوتاییدا دوا بریاری دواخستنی منداڵهکهتان بۆ سالیکیتر، قوتابخانه دهیات، نهویش به رماوکردنی ئهو بۆچوونانهی که لهبهر دهستان.

چی نهجام دهدریت له رۆژی تۆمارکردن له قوتابخانه؟

سههتا چهند زانیارییهک تۆماردهکریت: ناو و ناونیشان، ههروهها چ زمانیک له مالهوه خیزان پیدهدوێت، هتد. نهوش زۆر گرنگه که مامۆستا منداڵهکهتان بناسیت. مامۆستاكان ههولێ ئهوه دهن که ئهوه ههلبسهنگینن که ئایا منداڵهکهتان توانا و ئامادهیه ههیه بۆ قوتابخانه، که ئایا منداڵهکهتان توانای ئهوهی ههیه ئاگاداری وانهکان بێت. ههروهها مامۆستاكان دهیانویت ئهوه بزائن که منداڵهکهتان چنده فیڕی ئهلمانی بووه؟ ئهوهش چۆن نهجام دهدریت؛ رهنکه بهو جۆرهبیت که مامۆستاکه گفتوگویهکی کورت لهگهڵ منداڵهکهتان نهجام بدات. یاخود منداڵهکهتان بۆ ئهوهی تیسیت بکریت، له ” وانهیهکی ئهزموونیدا“ بهریته ناو کۆمهڵیک قوتایی دیکهوه. ئهم جۆره تیسیتان له ههر قوتابخانهکدا و بهجۆریکه. ههندێ جاریش مامۆستاكان مهوعیدیکی تایبعت بۆ ههندێ له دایکوباوکان لهگهڵ منداڵهکهیان دادهنن تاکو له نزیکهوه منداڵهکهان زیاتر بناسن. لهمبارهشوه پێویست بهوه ناکات دایکوباوکان هیچ بترسن! ههر بۆ ئهوه مهیهسته، ئهوه فورمهیه که بهریتان له باخچهی ساویان لهگهڵ کارمهندهکان دا پرتانکردوتهوه، بۆ قوتابخانه گرنگ و پرهبایهخه، بۆیه تکایه بۆ رۆژی تۆمارکردنی منداڵهکهتان بیهنن لهگهڵ خۆتان.

پاش تۆمارکردنی ناو له قوتابخانه چی دیتهپیش؟

ئهو دایکوباوکانهیه که له مالهوه به زمانیکتر جگه له ئهلمانی قسهدهکن، زۆرجار لهوه خهم دهخۆن که منداڵهکهانیان رهنکه ئاستیکی باش بۆ قوتابخانه فیڕی ئهلمانی نهبووین. بۆ چارهسههرکردنی ئهمجۆره دۆخه چهند سالیکه له ئهلمانییا “کورسی پیشینهی ئهلمانی Vorkurs Deutsch” ههیه، به دانیاییهوه لهو باخچهی ساویانهی که منداڵهکهتان لێبووه، دایبهرهوه.

لێره ئهوه گرنگه که بزانییت؛ کهم فیڕبوونی منداڵهکهتان له زمانی ئهلمانی، یان هیچ فیڕنهبوونی، ئهوه ناگهینیت که ناوی منداڵهکهتان تۆمار نهکهن له قوتابخانه. تاکه حالهتیک که ریهگی پیددریت منداڵیک له قوتابخانه ناوی تۆمار نهکریت ئهوه حالهتهیه که منداڵیک نهچووینته باخچهی ساویان و له ههمان کاتیشدا “کورسی پیشینهی ئهلمانی” وهرنهگرتیت. لهم دۆخدا دهبیت ئهوه منداڵه سالیکی تر له باخچهی ساویان بهمینتهوه و کورسی پیشینهی زمانی ئهلمانی وهربگریت. بهلام ئهم حالهته تهنها چهند منداڵیکی کهم دهگریتهوه. بۆ ههموو ئهوه منداڵانهی دیکه که زمانی دایکیان ئهلمانی نییه، له سهروبهندی تۆمارکردنی ناویان له قوتابخانه، مامۆستاكان ههولێ ئهوه دهن بریار لهسهه ئهوه بدن که ئایا چ یهکیک لهوان پێویستی به یارمهتی زیاتر ههیه تاکو زمانی ئهلمانییهکهی باشتربیت. لهمبارهوه سه جۆر ریهچهاره دانراوه:

- „DeutschPLUS-Kurse“ : ئهمه به واتای ئهوه دیت که منداڵهکه دهچیته پۆلیکی ئاسایی ئهلمانییهوه، بهلام لهگهڵ ئهوهشدا چهند وانهیهکی زمانی ئهلمانی (کاتژمیریکی یان چهند کاتژمیریکی له ههفتهیهکدا) به زیادهوه وهردهگریت.

- „DeutschPLUS-Differenzierung“ : گروپیکی تایبعتن و ئهوه قوتاییانه لهخۆ دهگریت که ئهلمانی زمانی یهکهمییان نییه. ئهم گروپه له وانه سهرهکییهکاندا (ئهلمانی، ماتماتیک، وانهیه عمهلی و هونهری) زۆر به چری له چوارچیهی زمانی ئهلمانییا یارمهتی دهدرین. وانهکانی دیکهش لهگهڵ منداڵه ئهلمانهکاندا دهخوینن. - پۆلی „Deutschklasse“ : ئهم پۆله تهنها بۆ ئهوه منداڵانهیه که هیشتا هیچ زمانی ئهلمانی فیڕنهبوون، چونکه بۆ نمونه تازه گهشونهته ئهلمانییا. ئهم جۆره پۆله تایبعتانه ناکرێ له ههموو قوتابخانهیهکدا ههبن. ههر لهبهر ئهم هۆکارهوه، رهنکه منداڵهکهتان بنیاردیت بۆ قوتابخانهیهکی سههتایی دیکه.

ئەو منداڵانەش کە ناستی گەشەکردنیان هێواشە، یاخود توانایان سنوردارە، رەنگە دایکان و باوکان نامۆزگاری ئەو بەکرێن کە بیانەن بۆ پۆلیکی تایبەت کە بە **Diagnose- und Förderklasse** ناونەبێت، کە لە ناوهندیکی یارمەتیدانی تایبەتە بە ناوی **Sonderförderzentrum**. لەم جۆرە پۆلانەدا منداڵەکان هێواشتر فێردەکرێن، بەجۆریک ئەوێ لە پۆلی ناسایدا بە دوو سالی دهمویندریت، لەم جۆرە پۆلانەدا بە سێ سالی دهمویندریت. زۆریک منداڵیش لە رێگەئەوێ ئەم جۆرە پۆلانەو سەرمتایەکی سەرکەوتوانەیی خویندنیان دەستپێکردووە و ئامادەکراون بۆ ئەوێ بەگەرێنەو بۆ پۆل و قوتابخانەئەوێ ناسایی و هەر کاتیکیش دایکوباوکان داواکەن گەرانهومیان بۆ پۆلی ناسایی رێگەپێدراو.

بە شێوێکی گشتی نارەنی منداڵ بۆ قوتابخانەئەوێ تایبەت **Förderschule** لە هەر کاتیک دا بێت، پاش رەزەمانەئەو دایکوباو کە دەکرێت ئەنجام بدرێت. لە هەندێ دۆخدا بە گومان کردن و هەلسەنگاندنی پەرورەدەییانە بۆ منداڵەکان کە پێویستی بە یارمەتی تایبەتە، دەکرێت بەرێزتان راستەوخۆ ناوی لە یەکیک لە ناوهندەکانی **Förderzentrum** تۆماربکەن.

بۆ ئەوێ شێوازیکی خویندنی گونجاو بۆ منداڵەکان هەلبژێرن، ئەوێ زۆر بەسود دەبێت کە پشکنینیکی بۆ منداڵەکان لەو بارەو ئەنجام بدەن و پێشنیاری گونجاو دەستبەخەن. هەر بۆ ئەم مەبەستە ناوهندیکی رێنماییکردن و گونجاندن هەبە بەناوی **„Beratungsstelle Inklusion“** لە (**Donaustauer Str. 7**). کە سەر بەخۆیە و کار بۆ بەرێوەبەرایەتی پەرورەدە دەکات، دەکرێت یارمەتیتان بدات.

ئەگەر بەرێزتان هەر پرسێار یان ترس و خەمێکتان سەبارەت بە تۆمارکردنی ناوی منداڵەکان هەبێت، دەتوانن هەموو کاتیک پەیوەندی بکەن بە ئێمە یان بە هەریەک لەو دوو ناوهندەئەوێ دیکەئەوێ بکەنمان، کە بکەئەوێ رێنمایی پەرورەدەیی لە رێگەئەوێ دیکەئەوێ بکەنمان. رێنماییکردنیش لەو بکەنمان بۆ بەرێوەبەر و جێی متمانەئەوێ و ئەگەر پێویست بکات، لەسەر رەزەمانەئەوێ خۆتان وەرگیر ئامادە دەکرێت. ژمارە تەلەفۆنی ئێمە: **09415072762**